

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri-
ne ilişkin bulunan suça ait davanın As-
keri Yargı yerinde görülmesi gerekti-
ği hk.

ESAS NO : 1982/644
KARAR NO : 1983/197

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Demirkol ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların 3-Ekim-1979 günü tüm öğretmenler tarafından aynı and
başlatılan ve toplu olarak uygulanan bir günlük yas ilânına katıldıkları, bu nedenle de
bir gün öğretmenlik görevini yapmadıkları, sadece öğretmenlere yapılan saldırıları pro-
testo etmek amacıyla ve bireysel olarak karar aldıklarını beyan etmelerine karşın, ola-
yın toplu bir eylem biçiminde oluştuğu gerekçesiyle Çermik İlçe İdare Kurulunca sanık-
ların durumuna ayarın MMİK.nun 5. ve CMUK.nun 196.maddesine göre yargılanmalarına gerek
olduğuna karar verilerek TCK.nun 236.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemi ile Çer-
mik Asliye Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

Çermik Asliye Ceza Mahkemesi: 23-3-1981 günü, 1981/17-23 sayı ile; atılı su-
çun, ideolojik amaçla işlendiği ve sanıkların cezalandırılması istenen TCK.nun 236.madd
sinde yazılı suçlara bakmak görevinin sıkıyönetim askeri mahkemelerine ait bulunduğu ge-
rekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 2-12-1982
günü, 1982/44 esas sayı ile; Her ne kadar atılı suç sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiş
olup, 1402 sayılı yasa'nın 15/1-f.maddesinde açıkça sayılmakta ise de; Yargıtay 4.Ceza
Dairesinin 27-10-1981 gün, 1981/5852 karar sayılı ilâmında emsal bir olayda Çermik Asliye
Ceza Mahkemesinin verdiği görevsizlik kararını bozarak adli yargıya görevlendirmiş oldu-
ğu, bu konuda görev hususunda sivil Yargıtay'ın birbirine aykırı iki kararının bulunduğu
gerekçesiyle 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi
için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık
Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat
Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 27-4-1982
günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belge-
okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu i-
Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sörmez'in Askeri Yargı yerinin
görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünül-
dü.

Suç, Diyarbakır ilinde 26-4-1979 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra, 3-
1979 da Çermik ilçesinde işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden; sanıklardan bir bölümünün Töb-Der üyesi oldu-
ları, dosyanın dizi- 233 de yer alan gizli kayıtlı emniyet genel müdürlüğü yazısından, s-
Muharrem Ünal'ın 2-10-1977 günü Töb-Der Çermik Şubesinin yönetim kurulu üyeliğine seçi-
ldiği, DDKD doğrultusunda kürtçülük faaliyetlerini yürüttüğü, derslerde öğrencilere devri-
cilik ve kürtçülük aşıladığı, sanık Ahmet Engin'in yine Töb-Der üyesi olduğu ve başkanlı-
nı yaptığı DDKD doğrultusunda kürtçülük faaliyetlerinde bulunduğu, sanık Vildan Güleç'i
Tös. üyesi bulunduğu, Tös'ün devamı olan Töb-Der üyeliğini sürdürdüğü, kürtçülük faaliye-

lerinde bulunduğu, 22-5-1979 günü teyple kürdistan marşı ve kürtçe deyişler çalarken yakalandığı belirtilmektedir.

Bu durumda, sanıklara atılı suçun, siyasi ve ideolojik amaçlı olduğu, bu yö-
nü ile sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunması nedeniyle, davanın 1402 sa-
yıllı yasa'nın 15.maddesi uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi ve Diyarbakır Sıkıyö-
netim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi
gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi ge-
rektiğine, bu nedenle, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi-
nin 2-12-1982 günlü, 1982/44 esas sayılı başvurusunun reddine, 27-4-1983 gününde kesin
olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Uye
İsmail Oğuz

Uye
Nevzat Doğan A.Suat Erkoç

Uye
Yaşar Çiftçioglu

Uye
Osman Kayacan

Uy
Ergun Ar

S.Y.